

Samenvatting

Batterij van Azië? De opkomst van regulerend regionalisme en grensoverschrijdende ontwikkeling van waterkracht in Laos

Ome Chattranond

Regionalisme is sinds het einde van de Koude Oorlog een belangrijke trend in de economische ontwikkeling in Zuidoost-Azië. In de benedenloop van de rivier de Mekong gebruiken oeverstaten water om hydro-elektriciteit op te wekken. Ze benutten daarmee een van de belangrijke potentiële functies van de rivier. Met deze strategie wordt de regionalisering van economische activiteiten ondersteund. Het beleid van regionalisme is gericht op een grotere participatie van de particuliere sector en het creëren van een geïntegreerde regionale markt. Grootschalige waterkrachtprojecten, vooral op de grensoverschrijdende waterloop van de hoofdstroom van de Mekong, kunnen echter ernstige gevolgen hebben. In dit verband is het interessant om te kijken naar de bestaande regelingen voor grensoverschrijdend waterbeheer (transboundary water governance, of TWG). Dit proefschrift is gebaseerd op veldwerk in Laos en Thailand en op een casestudy van de Xayaburidam in Laos, het eerste waterkrachtproject in de benedenloop van de Mekong. Met dit onderzoek wordt de relatie tussen TWG en regionalisme geïllustreerd.

Uit het onderzoek blijkt dat de opkomende commercialisering van het gebruik van water voor energie door middel van het zogenaamde 'regulerend regionalisme' een essentieel onderdeel is van de ontwikkeling van waterkracht in de benedenloop van de rivier de Mekong. Dit is vooral in Laos het geval. Het idee van regionalisme hangt wezenlijk samen met de transformatie van de overheid. Dit impliceert dat het regionale ontwikkelingsbeleid is opgenomen in het landsbestuur zonder dat er een sterk, gecentraliseerd regionaal bestuur is gevormd. Hierdoor kunnen overheden het politieke project van regionalisme omarmen zonder macht over te dragen aan regionale instellingen. Daarom lijkt TWG met betrekking tot de ontwikkeling van waterkracht in het stroomgebied meer een bundeling van bestuursmechanismen die zijn verspreid over de verschillende overheidsinstellingen, dan een homogene structuur van regionale instellingen. Door nieuwe reguleringsmechanismen in te stellen, kunnen de overheden en hun private ontwikkelingspartners profiteren van regionalisme als strategie om waternationalisme en politieke legitimiteit te realiseren, terwijl ze tegelijkertijd de regionale marktontwikkeling stimuleren.